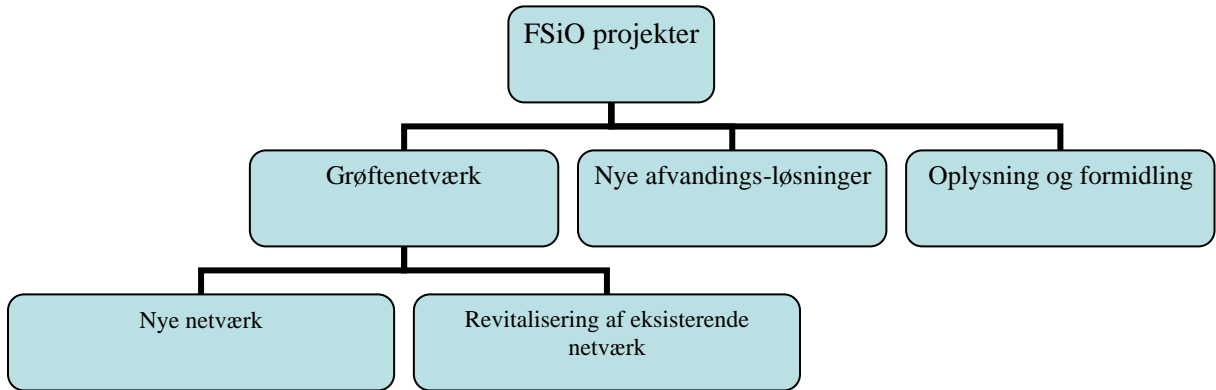
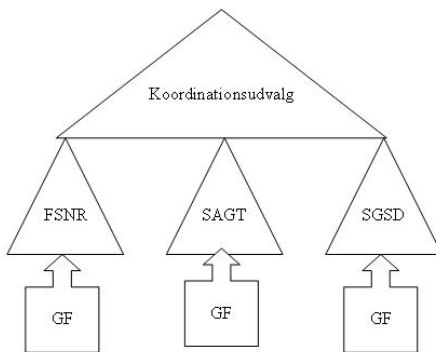

På mødet med Terese i Odsherred kommune blev vi enige om i regi af FSiO at igangsætte 3 projekter. De er vist nedenfor:

FSiO er en koalition af de 3 paraplyforeninger i Odsherred.

GF er de grundejerforeninger der ligger under Hver af de tre paraplyorganisationer

Koordinationsudvalgets vigtigste opgave er at indgå på det politiske niveau i Odsherred modellen samt at skabe rammer for et frugtbart samarbejde mellem paraplyorganisationerne, der hvor disse har fælles problemstillinger.

Paraplyorganisationerne varetager det arbejde, de allerede gør i dag. Her ud over samarbejdes via FSiO med Odsherred Kommune og andre større stakeholders.

I FSNR etablerede man 5 grøftenetværk i 2021 og starten af 2022. I FSNR er vi nu kommet dertil, hvor der er brug for en revitalisering af de 5 netværk samt en opfølgning på vores erfaringer, og en debat om hvordan vi styrker samarbejdet i og mellem netværkene og med kommunen.

I SAGT og SAGD har man endnu ikke formaliseret netværk på samme måde, som man har gjort i FSNR.

Etableringen af grøftenetværk er inspireret af ekspertgruppens anbefalinger til ny vandløbslov, hvor der bliver peget på 2 hovedproblemstillinger:

1. Vandløbsloven tager ikke højde for klimaforandringerne.
2. Et vandløb bør administreres i hele vandløbets længde.

Etableringen af grøftenetværk har til formål at komme så tæt på ekspertgruppens anbefalinger, som det er muligt under den nuværende vandløbslov.

Når grøftenetværk i FSIO sammenhæng skal etableres, skal det ske i regi af de 3 paraplyforeninger, fordi alene disse har den nødvendige lokale forankring samt den nødvendige acces til grundejerforeningerne i deres områder.

Til dette formål har vi i FSNR udarbejde denne beskrivelse, hvor den proces, vi selv har gennemført, er dokumenteret. Processen i FSNR foregik i 9 trin. I FSNR tog forløbet 2½ år. I SAGT og SAGD kan det foregå noget hurtigere, da FSNR som frontløbere var nødt til at gennemføre nogle aktiviteter, som de 2 andre paraplyforeninger nu kan drage nytte af.

Processen i FSNR er beskrevet herunder i diagramform. Efterfølgende gives en kort beskrivelse af de enkelte trin i processen.

Trin 1 forberedelse

At komme i gang på den rigtige måde forudsætter 2 ting.

1. Man skal indleve sig i konkrete problemstillinger, hvor sommerhusejere er kommet ud i alvorlige problemer på grund af dårlig vedligeholdelse af vandløb længere nedstrøms. Fotografier af skader og oversvømmelse er vigtige samt evt. kommentarer fra de berørte grundejere.
2. Man skal sætte sig grundig ind i den nuværende vandløbslov samt i ekspertgruppens anbefalinger til ny vandløbslov, så man kan se problemerne under den nuværende lovgivning samt mulighederne for at komme rundt omkring dem.

Trin 2 Sælg ideen på et fællesmøde

Sælg ideen om at gøre noget ved problemet til en større mængde grundejerforeninger. Her er det nødvendigt at gå igennem den paraplyforening, man selv er medlem af. Her er trinnene følgende:

1. Kontakter paraplyforeningen, i mit tilfælde var det FSNR. Ring til et medlem af forretningsudvalget og send en beskrivelse af, hvad det er, der foreslås.
2. Når forretningsudvalget har sagt ja til at bakke op om ideen, så forberedes et indlæg, der kan afholdes på det næste repræsentantskabsmøde.
3. Indlægget afholdes og der stemmes om der er opbakning til at gå videre med ideen.

I mit tilfælde lykkedes det at få opbakning til ideen fra grundejerforeningerne på repræsentantskabsmødet. Jeg blev bedt om at gå videre med projektet.

Ud over denne tilladelse skete der også noget andet, som fik stor betydning. Formanden for forretningsudvalget trak sig tilbage, og en ny formand blev valgt. Derudover skulle der vælges 2 nye deltagere til forretningsudvalget. Jeg stillede selv op og blev valgt, endvidere havde jeg snakket med formanden i min naboforening, som jeg vidste, havde haft store problemer med grøfter i sin forening. Han stillede derfor også op og blev valgt ind. I FSNR havde vores revisor i mange år haft grøfter og afvanding som hovedområde, han var en stor støtte i opstartsfasen, og han har også været det i det videre forløb.

Det betød, at der nu var solid opbakning til at arbejde med projektet og vigtigere endnu, så betød det også, at fokus i forretningsudvalget skiftede. Man blev nu en forening, der primært arbejdede med aktiv handling, og med at mobilisere grundejerforeningerne til i samarbejde med hinanden og med kommunen, at gøre en aktiv indsats for at løse de afvandingsproblemer, som hele tiden har ligget på vores eget bord.

Vi gik således fra at være en forening, der sad i visse interessegrupper og hørte på, hvad det var der var gang i og en gang imellem at fortælle, hvad vi mente om nogle af de sager, der blev diskuteret, hvorefter så en gang om året at fortælle på repræsentantskabsmødet hvad det var andre end os, havde gang i, i kommunen.

Vi blev nu en forening, der tog aktivt fat i problemløsningen, og vi gik fra at bede kommunen om løsninger til at foreslå kommunen at hjælpe os med selv at løse problemerne.

Det er min oplevelse, at dette betød et direkte brud med de ideer, der lå bag det tidligere KSO, som var blevet nedlagt, da kommunen havde den oplevelse, at den ikke leverede hjælp, men kun støj.

Trin 3 Udarbejdelse af idebeskrivelse

Næste trin var at udarbejde et større notat, der beskrev, hvad det var, man søger opbakning til hos grundejerforeningerne (her oprettelse af grøftenetværk). Notatet struktureres i følgende hovedpunkter:

Hvorfor deltage i et grøftenetværk.

Hvad er et grøftenetværk.

Hvem er deltagerne.

Hvad kræver det at deltage .

Hvordan oprettes og organiseres et grøftenetværk.

- a. Identifikation af deltagere.
- b. Samarbejdskodeks – det vi er.
- c. Registrering af netværk og omgivelser.
- e. Aftale om den konkrete forskel vi vil medvirke til.
- f. Opfølgning.

Notatet skal gøre det klart for dem, der melder sig til at være med, hvad det indebærer, og hvilke fordele det kan bringe med sig.

Trin 4 Kortlægning af interessen

Derefter udarbejdes et spørgeskema, som paraplyforeningen kan sende ud til sine medlemmer, hvor man kunne melde sin interesse i at være med, samt hvilke forventninger man havde til det videre arbejde.

Paraplyforeningen fulgte derefter op på tilbagemeldingerne og rykkede evt. for de tilbagemeldinger, man kunne se, der manglede. Spørgeskemaerne sendtes til den person (tovholderen), der stod for den videre kortlægning.

Trin 5 sammenstilling af spørgeskemaerne

Tovholderen sammenstillede derefter resultaterne fra spørgeskemaerne i en rapport, der indeholdt besvarelsene fra de enkelte grundejerforeninger. Rapporten havde til formål at vise, om der er den nødvendige mængde af positive besvarelses, som var en forudsætning for at kunne gå videre med etablering af kæderne.

Trin 6 opsamlende beslutningsnotat til paraplyforeningen

Med udgangspunkt i rapporten fra trin 5 blev der udarbejdet et opsamlende beslutningsnotat til paraplyforeningen. Notatet struktureres på følgende måde:

1. Notatets formål og den videre plan.
2. Baggrunden for undersøgelsen.
3. Grøftenetværk som led i klimatilpasning.
4. Resultatet af undersøgelsen.
  - a. Hvem synes det er en god ide og hvorfor.
  - b. Hvem vil være med
  - c. Hvilke særlige ønsker er der til netværkene.
5. Opsamlende konklusion.
6. Hvad skal vi have en holdning til i det videre forløb.

Notatet behandlede derefter på et møde i paraplyforeningens forretningsudvalg.

Trin 7 Afhandling med kommunens vandteam

Der udarbejdedes derefter en særlig version af notatet fra trin 6, som var målrettet kommunens vandteam.

Der blev derefter aftalt et møde med kommunen, hvor man præsenterede ønsket om oprettelsen af netværkene, hvad det var grundejerforeningerne selv ville gøre, og hvilken hjælp man havde brug for fra kommunens side for at kunne komme i mål. Her var der særligt behov for 2 ting:

1. Kvalitetskontrol af de netværk som oprettes, er grundejerforeningerne placeret korrekt på de enkelte grøfteforløb?
2. At kommunen (på paraplyforeningens vegne) skriver ud til de grundejerforeninger, som er identificeret på netværkene, og som ikke er medlem i paraplyforeningen.

Når kommunen har accepteret at se arbejdet over skulderen, gås der videre til trin 8.

Trin 8 endelig beskrivelse af netværkene

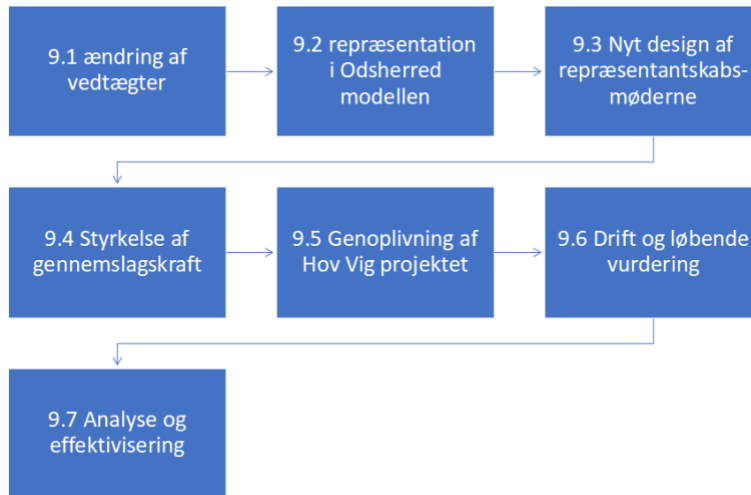
Nu kan tovholderen gå i gang med at identificere de konkrete netværk, det gøres på følgende måde:

1. Man går alle de grundejerforeninger igennem, som gerne vil være med. Man tager dem en ad gangen og finder ud af hvilket grøfteforløb, der løber igennem deres forening.
2. Derefter finder man ud af hvor mange forskellige grøfteforløb, man er endt med. I vores tilfælde havde vi 5 egentlige forløb samt et enkelt, der kun gik igennem en grundejerforening.

De identificerede netværk beskrives i et endeligt notat med forløb og kontaktpersoner i de enkelte grundejerforeninger, så hver grundejerforening i en kæde har overblik over hele

kæden samt en kort beskrivelse af hvad det betyder at stå uden for kæden, og hvad det betyder at være en del af kæden.

Efter etableringen af de 5 netværk har det været nødvendigt at gennemføre en række aktiviteter med henblik på at styrke engagement og ejerskab. Disse er beskrevet som Trin 9. se den efterfølgende figur:

Trin 9 Styrkelse af initiativet

Dette trin indeholdt flere understøttende aktiviteter, som blev udført i 2022 og 2023. Aktiviteterne var følgende:

9.1 Ændring af vedtægterne: I min egen grundejerforening ændrede vi vedtægterne, så vedligeholdelse af infrastrukturen (veje, vandløb mv.) samt overholdelse af kommunens retningslinjer blev det afgørende punkt i vedtægterne. Det ville få mig som tovholder til at stå mere troværdig og på mere fast grund i min egen forening i det videre arbejde. Det kan anbefales, at alle grundejerforeninger sørger for, at deres vedtægter pointerer, at vedligeholdelse af den fælles infrastruktur er en central opgave for alle medlemmerne.

9.2 Anmodning om repræsentation i Odsherred-modellen og samme kontakt til kommunen, med henblik på at skabe en indgang til det politiske niveau for fritidsborgerne på lige fod med de fastboende, så fritidsborgerne også kunne have et talerør. I første omgang lykkedes det på forvaltningsniveauet, hvilket også var forventeligt.

9.3 Nyt design af repræsentantskabsmøderne. Dernæst brugte vi denne kontakt i forbindelse med den nye ordning for affaldssortering. Her fik vi en bredere kontakt med kommunens sagsbehandlere, samt fik afprøvet et nyt setup for vores repræsentantskabsmøder, hvor vi indleder mødet med en debat og efterfølgende beslutninger om en fælles udfordring af betydning både for sommerhusejerne og for kommunen. Efter repræsentantskabsmødet blev vi enige om at fastholde dette design for efterfølgende repræsentantskabsmøder.

9.4 Styrkelse af vores gennemslagskraft. Udarbejdelse og vedtagelse af et oplæg til etablering af en koalition mellem de 3 paraplyforeninger i Odsherred (FSNR, Trundholm og Dragsholm) Vi fik lavet en vision og en hjemmeside. Der er stadigvæk nogen usikkerhed om, hvad det indebærer, fordi vi i koalitionen endnu ikke har udarbejdet et dækkende forståelsespapir. Koalitionen har til hensigt at kunne stå stærkere overfor det politiske niveau.

9.5 Genoplivning af Hov Vig Projektet. Diskussion med forvaltningen om Hov Vig pumpeprojektet. Udarbejdelse af et større forklaringsnotat og et grundigt høringsvar til kommunen om projektet. Projektet er vigtigt for os, fordi det ikke er nok at kunne få vandet ned til højvandslukket, det skal også videre ud i Isefjorden under højvande. Pt. er vi i dialog med Odsherred Forsyning om projektet.

9.6 Drift og løbende evaluering

I hele den foregående proces er det tovholderen, der har haft kontakten til de grundejerforeninger, der er tilmeldt grøftenetværket. Det betyder at man som tovholder, må forvente løbende at få en lang række spørgsmål og problemstillinger som grundejerforeningerne forventer, at man kan tage stilling til. Her hjalp det mig at jeg havde haft et godt samspil med Gry i det tidligere forløb, så hun kunne hjælpe mig i de tilfælde, hvor svaret krævede indsigt i kommunens praksis. Det kan være spørgsmål som følgende:

- Hvem skal betale, når et rør hos en grundejer er rodkudt og skal udskiftes. Er der grundejeren eller grundejerforeningen?
- Hvad gør vi når en grundejerforening har blokeret grøften, og påstår at de har lov til det fra kommunen?
- Hvordan får vi kommunen til at rense deres del af grøfteforløbet, nu hvor det er stoppet?
- Hvordan forholder vi os, hvis vi vil oprette et grøftelag.
- Hvordan rejser vi en vandløbssag?
- Kan kommunen få vores henvendelse til at gå igennem til grundejerforening xxx?
- Hvordan kan man måle vandførings-evnen i en grøft?
- Hvilke værktøjer vil I foreslå til os, når vi skal rense grøften?

OSV

9.7 Analyse og effektivisering af de eksisterende netværk

I slutningen af 2023 og starten af 2024 var mange grunde oversvømmet. FSNR satte derfor to aktiviteter i gang. Der blev sendt et generelt spørgeskema ud til alle vores grundejerforeninger og et specialskema til vores grøftenetværk.

Aktiviteterne havde til formål at skaffe datagrundlag for at kunne skrive et oplæg til kommunen. Ideen var at skabe et dækkende overblik over afvandingsproblemerne i vores

område af en sådan kvalitet, at vi kunne få afvandingsproblematikken ind på den politiske dagsorden og på en plads på denne, som den nødvendige problemløsning kræver.

Konklusionen på arbejdet blev at vi afholder en større workshop til foråret når grundejerne er i deres sommerhuse. Workshoppen vil få deltagere fra alle de grundejerforeninger, der er tilknyttet et af de 5 netværk, også dem der endnu ikke er medlemmer. Der vil også være deltagelse fra kommunen.

Det er vores forhåbning, at vi på workshoppen får effektiviseret de 5 netværk på en sådan måde, at vi kan leve op til ekspertgruppens anbefalinger til en ny vandløbslov, også selv om denne endnu ikke er gennemført.